

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 670/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou PROVENTUS | advokáti s. r. o., Mostová 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka Mgr. Kristína Grausová, PhD., pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva zaručeného v čl. 14 bode 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a práva na rovnosť pred zákonom podľa čl. 20 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 123/2017-339 z 21. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 1. augusta 2017 sa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhal vydania nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 123/2017-339 z 21. júna 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a ktorým by napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Ako vyplynulo zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených, sťažovateľ je žalobcom v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 19 C 3/2017, v ktorom sa proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako žalovanej (ďalej len „žalovaná“) domáha zaplata sumy 1 802 398,24 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo žalovanej istiny odo dňa doručenia žaloby žalovanej do zaplata. Tento nárok sťažovateľ odvodzuje *„z práva na primeranú náhradu za vyvlastnenie nehnuteľností – pozemkov, podľa osobitného predpisu, ktorá mu nebola vyplatená aj napriek tomu, že mu bolo nútené odňaté vlastnícke právo k nehnuteľnostiam“*. V rámci prebiehajúceho konania sa sťažovateľ domáhal vydania zabezpečovacieho opatrenia – zriadenia sudcovského záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného, ktoré mu boli vyvlastnené, a to na účel zabezpečenia jeho žalovanej pohľadávky.

3. Okresný súd uznesením č. k. 19 C 3/2017-272 z 23. marca 2017 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) v spojení s opravným uznesením č. k. 19 C 3/2017-286 z 31. marca 2017 návrhu sťažovateľa vyhovel a zabezpečovacím opatrením zriadil na nehnuteľnostiach žalovanej záložné právo v prospech sťažovateľa. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ osvedčil existenciu a trvanie jeho nároku, ako aj možné nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie. Konštatoval, že výška uplatneného nároku

predstavuje sumu takmer dva milióny eur, pričom žalovaná je akciovou spoločnosťou, ktorej vlastníkom vo výške 100 % je štát. Z toho okresný súd vylučoval, že nie všetok majetok vo vlastníctve žalovanej bude podliehať exekúcii, a preto existuje nebezpečenstvo jej ohrozenia. Taktiež považoval za osvedčené, že je zachovaná miera proporcionality medzi právami žalovanej a zabezpečením nároku sťažovateľa. Žalovaná totiž nie je obmedzená v nakladaní s nehnuteľnosťami a zároveň je primerane garantovaná ochrana, resp. možné reálne uspokojenie nároku sťažovateľa.

4. Na odvolanie žalovanej krajský súd napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že okresný súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, pretože z návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nebolo možné zistiť také okolnosti, ktoré by opodstatňovali obavu z ohrozenia exekúcie. Na podporu svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že nebolo preukázané, že by sa žalovaná predmetných nehnuteľností chcela zbaviť, a poukázal na potrebu zohľadnenia tej skutočnosti, že ide o nehnuteľnosti sťažovateľovi vyvlastnené vo verejnom záujme na účel výstavby diaľnic. Záver o hrozbe uplatnenia exekučnej imunity štátu ako jediného akcionára žalovanej bol podľa názoru krajského súdu v rozpore s existenciou žalovanej ako samostatnej právnickej osoby, ktorá podniká zabezpečovaním výberu úhrady diaľničných známok, výberu mýta a pod. Zároveň krajský súd poukázal na to, že žalovaná vyplatila sťažovateľovi v súvislosti s predmetom sporu už viac ako 4,3 milióna eur a že medzi stranami sporu je spornou výška náhrady za vyvlastnené pozemky, nie snaha vyhnúť sa plneniu povinností vyplývajúcich z vyvlastnenia sporných nehnuteľností určených na výstavbu diaľnic. Pritom poukázal i na správu nezávislého audítora, ktorou žalovaná preukazovala, že má dostatok prostriedkov na úhradu sťažovateľom požadovanej náhrady.

5. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu nasmeroval sťažovateľ svoju sťažnosť. Porušenie svojich práv vidí v tom, že mu krajský súd nezaslal odvolanie žalovanej proti uzneseniu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia na oboznámenie a vyjadrenie sa k nemu, a to aj napriek tomu, že to okresnému súdu výslovne prikazuje § 373 ods. 3 Civilného

sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Uvádza, že o podanom odvolaní sa reálne dozvedel až v momente, keď mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že mení uznesenie okresného súdu a návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamieta. V danom čase však už na argumentáciu žalovanej nijako reagovať nemohol. Týmto postupom podľa názoru sťažovateľa porušil krajský súd pravidlá súdneho procesu, ako aj jeho právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom a argumentom protistrany. Sťažovateľ tak nemal možnosť vo svojej veci reagovať na námietky žalovanej a spochybniť predložené dokumenty, o ktorých existencii a obsahu nemal vedomosť. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru ústavného súdu (napr. nález sp. zn. III. ÚS 183/2010 z 29. júna 2010, nález sp. zn. II. ÚS 136/08 z 5. novembra 2008), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie vo veci Trančíková proti Slovenskej republike z 13. 1. 2015; ďalej len „ESLP“) a na to, že rozhodnutím krajského súdu bez toho, aby mu tento zaslal odvolanie žalovanej a dal mu možnosť vyjadriť sa k nemu, porušil princíp rovnosti zbraní, ako aj právo na kontradiktórne konanie.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením krajského súdu boli porušené jeho v záhlaví označené práva, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

7. Ústavný súd v okolnostiach danej veci považoval za vhodné doručiť sťažnosť označenému porušovateľovi (krajský súd) ešte v prípravnej fáze a zároveň ho požiadal o zaujatie stanoviska k opodstatnenosti sťažnosti. Krajský súd sa k sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. 1 SprV/382/2017 z 8. septembra 2017, v rámci ktorého reagoval na námietku sťažovateľa takto: *„v danom prípade išlo o rozhodovanie o zabezpečovacom opatrení, pri ktorom vzhľadom na ustanovenie § 344 C. s. p. je doručovanie odvolania a možnosť vyjadrenia sa k nemu upravené osobitne v ustanovení § 329 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého odvolací súd umožní vyjadriť sa protistrane k odvolaniu, ak rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia (zabezpečovacieho opatrenia). Účelom tohto ustanovenia je podľa senátu konajúceho vo veci poskytnúť možnosť na vyjadrenie protistrane, proti ktorej pôvodne zamietnutý návrh na nariadenie*

neodkladného opatrenia smeruje. To znamená, že protistrana sa o podaní návrhu a o jeho obsahu dozvie až vtedy, keď už sama nemôže účel neodkladného (zabezpečovacieho) opatrenia zmarit'. Civilný sporový poriadok umožňuje vyjadriť sa k podanému odvolaniu ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu iba za určitých okolností, a to v intenciách znenia druhej vety ustanovenia § 329 ods. 1 C. s. p., že odvolací súd, ktorý rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného (zabezpečovacieho) opatrenia, umožní protistrane vyjadriť sa k odvolaniu. Ide o špeciálne ustanovenie k ustanoveniu §373 ods. 3 C. s. p., na ktoré sa sťažovateľ odvoláva. Pretože odvolací súd rozhodoval o odvolaní protistrany (žalovaného) proti uzneseniu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, a nie o jeho zamietnutí, zákonom stanovený postup vyjadrený v ustanovení § 329 ods. 1 C. s. p. sa podľa členov senátu nevzťahuje na daný prípad.“

Okrem toho krajský súd poukázal na to, že zohľadňoval aj časové hľadisko rozhodovania, keď musel rozhodnúť v zmysle § 378 ods. 1 CSP v zákonnej lehote (328 ods. 2 CSP) do 30 dní. Zároveň upriamil pozornosť ústavného súdu na to, že „Pri rozhodovaní vychádzal... z podstaty samotného rozhodovania o zabezpečovacom opatrení, ktoré z povahy veci zasahuje do princípu rovnosti strán a nezohľadňuje zásadu *audiatur et altera pars*. Tak ako v prípade nariadenia zabezpečovacieho opatrenia je protistrana (žalovaný) obmedzená vo svojich právach na vyjadrenie, má súčasne rovnaké právo (ako navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia) na rýchle rozhodnutie o podanom odvolaní, nezohľadňujúc zmieňovanú zásadu *audiatur et altera pars*. Procesný postup súdov, ktorým sťažovateľovi nebolo doručované odvolanie podľa ustanovenia §373 ods. 3 C. s. p. (ktoré je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k neodkladným a zabezpečovacím opatreniam) bol podľa názoru odvolacieho senátu... v súlade s princípom legality (Čl. 16 ods. 1 Základných princípov) ako aj so zásadou rovného postavenia strán sporu vyjadreného v Čl. 6 Základných princípov C. s. p.“.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

12. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd ustálil, že predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ku ktorému malo dôjsť napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie okresného súdu tak, že návrh sťažovateľa na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol zamietnutý. Tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práva zaručeného v čl. 14 bode 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 47 Charty základných práva Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva na rovnosť pred zákonom podľa čl. 20 charty krajským súdom, považoval ústavný súd so zreteľom na absenciu zdôvodnenia ich porušenia iba za súčasť sťažnostnej argumentácie, ktorá sama osebe nepredstavuje dôvod ústavného prieskumu.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už ústavný súd v minulosti judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

16. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Základom argumentácie sťažovateľa o porušení vymedzených práv je tvrdenie, že krajský súd rozhodol o odvolaní žalovanej proti uzneseniu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia (v neprospech sťažovateľa) bez toho, aby sťažovateľovi doručil odvolanie na vyjadrenie, čím mu znemožnil viesť kontradiktórne konanie v podobe predloženia vlastnej argumentácie, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie krajského súdu.

19. Rekodifikáciou civilného procesného práva došlo k definitívnemu zániku inštitútu predbežného opatrenia a s účinnosťou od 1. júla 2016 Civilný sporový poriadok zaviedol inštitút neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Zabezpečovacím opatrením sa teda má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie. Vzhľadom na zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní a rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neuplatňuje princíp kontradiktórnosti a princíp rovnosti strán sporu tak striktnie, ako v konaní vo veci samej. Všeobecný súd tak nemusí pri zisťovaní rozhodujúcich skutočností dbať na všetky formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní vo veci samej, postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Uvedené platí tak na úrovni rozhodovania na súde prvej inštancie, ako aj pri rozhodovaní na súde odvolacom.

20. Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach v podobných súvislostiach vo vzťahu k predbežnému opatreniu vyslovil názor, že rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia, prípadne rozhodnutím o zrušení nariadeného

predbežného opatrenia vydaným v rámci občianskoprávneho konania môže súd porušiť základné právo alebo slobodu účastníka súdneho konania, avšak takéto porušenie by sa mohlo stať predmetom konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by mu nebolo možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného účastníkovi konania pred všeobecnými súdmi (princíp subsidiarity) (III. ÚS 281/07).

21. Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal určením miesta a postavenia zabezpečovacieho opatrenia, ako aj existenciou účinných právnych prostriedkov nápravy v prípade, ak sa ten, koho sa rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení dotýka, domnieva (tvrdí), že došlo k porušeniu niektorého z jeho základných práv alebo slobôd.

22. Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie o návrhu na neodkladné (zabezpečovacie) opatrenie možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (obdobne I. ÚS 46/00), resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v zákone v spojitosti so zabezpečovacími opatreniami. V prípade zmeny pomerov však Civilný sporový poriadok umožňuje jednak zrušiť z tohto dôvodu už nariadené zabezpečovacie opatrenie alebo naopak, napriek skoršiemu zamietnutiu návrhu na jeho vydanie, dovoľuje ho v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie vydať, pretože takéto skoršie právoplatné rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP). Nie je teda vylúčené, aby v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie sťažovateľ znova o vydanie zabezpečovacieho opatrenia požiadal.

23. Z uvedeného je zrejmé, že aj v prípade nevyhovenia návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je garantované právo dotknutého účastníka konania na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej.

24. Pokiaľ sťažovateľ v rámci svojej argumentácie poukazoval na rozhodnutia ústavného súdu a ESLP, ústavný súd iba pre úplnosť uvádza, že závery v nich obsiahnuté sa týkajú konaní vo veci samej, kde sa, na rozdiel od inštitútov neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia, v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania a s ňou súvisiaca „rovnosť zbraní“. Rozhodovacia prax ESLP vo všeobecnosti vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke neodkladných (predbežných) opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie Apis v. Slovenská republika č. 39754/98 z 10. 1. 2000, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 dohovoru *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia).

25. Reflektujúc na uvedené východiská, ústavný súd konštatuje, že realizácia inštitútu zabezpečovacieho opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovoliavať aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (*mutatis mutandis* II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07, III. ÚS 95/2016).

26. Na druhej strane však treba pripustiť, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti pristúpil k preskúmaniu niektorých rozhodnutí o predbežných opatreniach, zásadne však išlo o ojedinelé prípady charakterizované výnimočnými okolnosťami veci. V tejto súvislosti ústavný súd judikoval, že zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach môže iba za predpokladu, že by takýmto rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle (obdobne III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07).

27. Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu takéto známky zjavnej svojvôle nenesie. Krajským súdom prijaté závery v napadnutom uznesení vychádzajú z logickej úvahy opierajúcej sa o primerané odôvodnenie. Úvahy uvedené v odôvodnení uznesenia krajského súdu nemožno považovať ani za také, ktoré by boli v rozpore so zmyslom a účelom zabezpečovacieho opatrenia.

28. Nad rámec uvedeného ústavný súd vo vzťahu k námietke sťažovateľa o nedoručení odvolania a nemožnosti vyjadrenia sa k nemu uvádza, že je podstatné rozlišovať medzi doručovaním odvolania, ktoré je civilným sporovým poriadkom koncipované ako povinnosť okresného súdu a vyjadrením k odvolaniu, na ktoré okresný súd v konaní o nariadení zabezpečovacieho opatrenia nemá povinnosť vyzývať, pretože odvolanie nesmeruje proti rozhodnutiu vo veci samej (§ 373 ods. 3 CSP). Hoci v zmysle § 373 ods. 3 CSP (už) okresný súd mal povinnosť doručiť sťažovateľovi odvolanie proti rozhodnutiu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, čo v rozpore s dikciou citovaného zákona neurobil (a vo vzťahu ku ktorému sťažovateľ porušenie svojich práv ani nenamieta), a tento nedostatok neodstránil ani krajský súd, namietaný zásah do práv sťažovateľa nedosahuje takú ústavnoprávnu intenzitu, ktorá by mohla ústavný súd viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa.

29. Ak krajský súd nevytvoril sťažovateľovi procesnú možnosť na vyjadrenie k odvolaniu žalovanej, zasiahnuť do jeho práv ani nemohol, keďže Civilný sporový poriadok umožňuje vyjadriť sa k podanému odvolaniu ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu za určitých zákonom stanovených okolností, a to keď odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného, resp. zabezpečovacieho opatrenia (§ 329 ods. 1 druhá veta CSP v spojení s § 344 CSP), čo nebol prípad sťažovateľa. Pokiaľ teda zákon neukladá odvolaciemu súdu zaslať v takom prípade odvolanie protistrany na vyjadrenie žalobcovi (keďže túto povinnosť mu ukladá len v určitých zákonom stanovených situáciách), nemožno v tom vidieť porušenie princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Rovnako ako sa žalovaný dozvedel o nariadení zabezpečovacieho opatrenia až z rozhodnutia okresného súdu bez možnosti vyjadrenia,

dozvedel sa sťažovateľ o zamietnutí jeho návrhu až z rozhodnutia krajského súdu, v čom možno vidieť určitú kompenzáciu práv a možnosť strán sporu v porovnateľnom rozsahu uplatniť pred súdom svoje tvrdenia a námietky vo vzťahu k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktoré sa relevantným spôsobom premietnu do úvahy súdu vo vzťahu k posúdeniu dôvodnosti takého návrhu. Aj v tomto prípade sa totiž sleduje účel zabezpečovacieho opatrenia – poskytnutie rýchlej a účinnej procesnej ochrany. Zo zásady rovnosti strán sporu nemožno vyvodzovať abstraktný postulát, že obe strany sporu musia v každom okamihu konania súčasne disponovať určitým procesným prostriedkom. V prípade niektorých procesných prostriedkov naopak plynie z ich povahy a účelu, že ich uplatnenie má k dispozícii iba jedna strana sporu.

30. V danom prípade teda ústavný súd na základe uvedených zistení (body 20 – 27) konštatuje, že nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci sťažovateľa, pretože ochranu ním označených práv ako strane sporu poskytuje Civilný sporový poriadok a občianskoprávny (všeobecný) súd v dotknutom konaní jednak vo veci samej a jednak možnosťou návrh na zabezpečovacie opatrenia či neodkladné opatrenie podať znova, a to pri neodkladnom opatrení i po skončení konania (§ 324 ods. 1 CSP). Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2017